

Mede

Mogelijk
Maken

Najaar
2025

Tiffany's leven na de nul

Tiffany Stuart (28) had een diploma op zak, een fijne baan en de droom om naar het conservatorium te gaan. Tot een ingrijpende gebeurtenis alles op z'n kop zette.

Ze voelde zich eenzaam en uitgeput, en kwam in de bijstand. Terwijl ze met een coach keihard werkte om er weer bovenop te komen, liepen haar schulden ongemerkt op. Toen ze die ontdekte, sloeg de angst toe. 'Ik moest bijna 300 euro per maand aflossen, maar dat is niet te doen in de bijstand.' ◀

Lees Tiffany's verhaal verder op pagina 8

Tiffany deed dit jaar mee aan ons actieonderzoek, waarbij we samen met ONSbank de schulden van jongeren afkopen. **Vanaf pagina 4 lees je er meer over.**

'Ik kan mijn zoontje
weer blij maken...

...op zijn
verjaardag'

COLOFON

Concept

Schrijf-Schrijf

Tekst

Celine Timmerman, Cecile Vossen
en Schrijf-Schrijf

Eindredactie

Kansfonds

Vormgeving

Autobahn

Fotografie

Jan Boeve/De Balie, Robin Britstra,
Linelle Deunk, Gerritjan Huinink,
Marieke Odekerken en Arjan van der Vegt

Drukwerk

Altijdrukwerk

Mede | twaalfde jaargang | nummer 45 | najaar 2025

Mede is een magazine van Kansfonds. Het verschijnt twee keer per jaar in een oplage van 2.500 stuks. Kansfonds helpt thuisgeven, want niemand kan zonder thuis. Een dak boven je hoofd, voldoende geld om van te leven en het diepe besef dat je erbij hoort. Toch zijn er in ons land meer dan 1 miljoen mensen die geen thuis hebben.

Het werk van Kansfonds wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van particulieren, organisaties, de Nationale Postcode Loterij en de Nederlandse Loterij.

Voor schenkingen en nalatenschappen neem je contact op met:
Brenda Pei
b.pei@kansfonds.nl

Rekeningnummer
NL41 INGB 0675 8622 05

Abonnee van Mede worden? Of wil je je juist uitschrijven? Stuur een e-mail met je naam en adres naar communicatie@kansfonds.nl

f /kansfonds

@ /kansfonds

in /company/kansfonds

22

Rick en Antonio toverden een lege loods in Zutphen om tot een warm huis voor jongeren

Straatpastor Inge Smit: 'We benaderen bezoekers niet vanuit een zorgverlenersbril, maar voeren gesprekken van hart tot hart'

10

Layla: 'Eindelijk leef ik zonder constante stress'

20

Editorial

Dien de mens vóór het systeem

Henriëtte Hulsebosch
Directeur-bestuurder Kansfonds

Beste Medelezer,

Problemen en tegenslagen horen bij het leven. De vraag is: hoe gaan we daar als maatschappij mee om? Helpen we mensen die worstelen overeind, of drukken we ze juist verder naar beneden?

Een jongere die door problemen stopt met school, een jonge moeder die verstrikt raakt in schulden of een man die zichzelf kwijtraakt en op straat belandt. In ons efficiënte zorgsysteem vinden we daar niet altijd een passend antwoord op. Te vaak schuift het systeem zulke verhalen onder het kopje 'eigen schuld'. Wie eenmaal dat label draagt, krijgt sneller een boete dan een luisterend oor. Achter formulieren en protocollen verdwijnt de mens langzaam in een neerwaartse spiraal, en met hem de kans om écht iets te herstellen.

In deze Mede laat Kansfonds zien dat het écht anders kan. In een **onderzoeks-pilot met ONSbank** kochten we de schulden van tien jongeren af (pagina 4) en roepen we schuldeisers en de politiek op: stop met straffen, begin met luisteren. Als het lukt om de mens vóór het systeem te zien, kunnen we mensen weer optillen. De goede kant op, omhoog!

Zo trek je jongeren uit de schulden

De helft van de Nederlandse jongeren heeft schulden. Schrikbarend veel, zeker als je weet hoe lastig het is om er weer uit te komen. Al door een kleine achterstand raakt een deel van hen verstrikt in een neerwaartse schuldspiraal, die hun leven compleet verwoest. Met de juiste aanpak kan die spiraal worden omgekeerd, naar een weg omhoog. Dat is waar **Stichting ONSbank en Kansfonds** samen voor strijden: een samenleving die jongeren niet laat wegzakken, maar ze optilt.

Stel je voor, je bent net achttien en krijgt je eerste tandartsrekening: 80 euro. Je bent krap bij kas en hebt geen mensen om je heen die even kunnen bijspringen. Dus blijft de rekening liggen, net als een aantal brieven met boetes. Al snel komt er een incassobureau aan te pas. Wat blijkt: in enkele stappen is je schuld vertiendubbeld! Om dat te kunnen betalen, moet je misschien andere schulden maken of betalingen uitstellen. Je zorgverzekering bijvoorbeeld? Of je huur? Een klein probleem brengt je in een neerwaartse spiraal – waar je nauwelijks nog uitkomt.

Veel jongeren in Nederland belanden in die spiraal. Ze raken bedolven onder een lawine van post, dreigementen en torenhoge boetes. Terwijl ze gewoon geen geld hebben – dus hoe lossen ze dit in hemelsnaam op? Uit wanhoop en paniek steken ze vaak hun kop in het zand, met alle gevolgen van dien. Naast een financiële ramp kunnen er namelijk ook allerlei andere problemen spelen of ontstaan. Van werkloosheid, dakloosheid, stress en ziektes tot depressie, verslavingen en zelfs suïcidale gedachten aan toe. Dat laatste is echt iets om bij stil te staan: één op de vier zelfdodingen in ons land houdt verband met financiële stress.

Zo gaat het

1 Naast school doe ik flexwerk. Soms verdien ik weinig. Dan heb ik niemand om op terug te vallen.

2 Een hoge energierekening én een verkeersboete. Die kan ik niet betalen!

3 Aanmaningen en verhogingen: 'Betaal deze maand, of anders...! Maar hóe dan?!

4 'Uw schuld is te laag voor hulp', zegt de gemeente...

5 Ik los af wat ik kan, maar de schuld groeit en groeit. En niemand helpt!

6 Het is uitzichtloos, ik ben ziek van de stress. En heb geen energie meer voor werk of school.

Deze infographic is een vereenvoudigde weergave van een situatie. Vaak speelt er meer bij jongeren dan we in de infographic kwijt kunnen.

6 Ik voel me gesteund en heb weer perspectief.

5 We maken samen een plan voor mijn geldzaken én de toekomst.

4 Ze zorgen meteen voor schuldrust, ook al is de schuld nog klein.

3 Ik weet waar ik hulp kan krijgen. De gemeente snapt wat schuld met me doet.

2 Een hoge energierekening én een verkeersboete. Die kan ik niet betalen!

1 Naast school doe ik flexwerk. Soms verdien ik weinig. Dan heb ik niemand om op terug te vallen.

Zo kán het

ONSbank: van schuld naar toekomst

Juist voor jongeren bestaat Stichting ONSbank. 'Wij helpen jongeren met problematische schulden om hun leven weer op de rit te krijgen', zegt **Willem Los, 'schuldrustcoach'** van het eerste uur. 'Eerst zorgen we samen met jongeren dat hun schulden tijdelijk worden bevroren, zodat deurwaarders niet blijven aankloppen. Dan maken we een geldplan met ze. Maar minstens zo belangrijk zijn de workshops die draaien om perspectief en zelfvertrouwen: wie ben ik, wat wil ik, hoe bouw ik een toekomst op?'

De resultaten spreken boekdelen. 'Jongeren die binnenkomen vol stress en schaamte, staan na een half jaar met rechte rug hun verhaal te delen. Als hun financiële problemen onder controle zijn, groeien sommigen zelfs door tot ervaringsdeskundige: zij spreken voor zalen, geven gastlessen en dragen actief bij aan een eerlijker systeem voor jongeren.' ONSbank begon ooit in Amsterdam met één schuldrustcoach. Inmiddels werken er meer dan zestig vrijwillige coaches in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Den Bosch. 'We zijn uitgegroeid tot een serieuze organisatie die echt verschil maakt.'

Samenwerking met Kansfonds: schulden afkopen

Maar alleen begeleiding is niet altijd genoeg. 'Sommige jongeren zijn zó diep weggezakt dat ze nog vele jaren onder schulden gebukt zouden gaan. Daarom startte ONSbank samen met Kansfonds een pilot voor tien jongeren. Ze deden alle schuldeisers een voorstel: 'Wij betalen de helft van de schuld nu af, als jullie de andere helft kwijtschelden.' De meeste gingen akkoord. Hierdoor waren de jongeren in één klap schuldenvrij.

'De impact van die bevrijding is goed te zien', vertelt Willem trots. 'Jongeren die gevangen zaten in angst en stress, staan nu in hun kracht en doen weer mee in de maatschappij: ze werken, worden niet meer ziek van de spanning. Dat is geweldig voor de jongeren, maar ook voor hun omgeving én voor de samenleving. De pilot laat zien dat investeren aan de voorkant geen kostenpost is, maar zich op allerlei terreinen terugbetaalt.'

Niet alle partijen werkten mee. 'Vooral gemeenten vinden het moeilijk om regelingen te treffen voor hun eigen vorderingen, zoals parkeerboetes of lokale belastingen. Terwijl ze via een ander loket wél schuldhulpverlening bieden. Dat is natuurlijk

zo tegenstrijdig als wat.' Ook de Belastingdienst en het CJIB zijn terughoudend. Dit wijt Willem aan het 'computer says no-syndroom'. 'Hun systemen bieden geen ruimte voor maatwerk.' Als welkome uitzondering noemt Willem DUO. Deze instantie besloot na een meeting met ONSbank om alle jongeren uit het programma tegemoet te komen. 'Dat laat zien dat verandering van het systeem wel degelijk mogelijk is.'

Het verschil maken: vier problemen én oplossingen

Toch gaat het volgens ONSbank niet alleen om schulden oplossen. 'Echt verschil maak je door schulden te voorkómen. Het Nederlandse systeem is complex. Gericht op zelf doen, met één standaardreactie als je een rekening niet betaalt: een financiële afstraffing. Loop je een te grote achterstand op bij de zorgverzekering, dan word je verplicht tot een verzekering waarvan de premie veel hoger is. Als de Belastingdienst van mening is dat je te veel toeslag hebt ontvangen, moet je alles in één keer terugbetalen. Waarom kan dat niet in behapbare delen? Ook onhandig is dat je zelf je zorgtoeslag moet aanvragen en veel

zorgkosten daarna zelf moet afrekenen. Stuur die zorgtoeslag automatisch naar de zorgverzekeraar, en er is meteen een probleem minder.'

Schuld is bovendien een industrie geworden, stelt Willem. 'Ook dat is er mis. Rond de betalingen die jongeren – en eigenlijk alle Nederlanders – missen, is een heel systeem ontstaan van incassobureaus, deurwaarders, kredietverstrekkers en schuldkopers.' Incassokosten, rente en beslaglegging vormen hun verdienmodel. 'Het is echt big business, waar vele miljarden in omgaan. Met politieke wil kunnen we dit systeem weer woeker-proof maken.'

Over business gesproken: nog een groot probleem is dat we tegenwoordig worden overspoeld met verleidingen als flitskrediet, online gokken en spullen waarvoor je pas later hoeft te betalen – buy now, pay later. 'Jongeren zijn daarvoor extra gevoelig: hun hersenen zijn nog volop in ontwikkeling, hun financiële kennis vaak beperkt. Laten we dus mild en helpend

zijn als zij in de knoei komen. En heel kritisch kijken naar dit soort commerciële verleiders – door streng te handhaven waar het kan, en wetgeving aan te passen waar het moet.'

Als laatste is vertrouwen van belang. 'Het eerste loket voor schuldhulp zijn gemeenten. Die hebben in de afgelopen jaren ook mogelijkheden gecreëerd om jongeren te helpen. Maar aan de balie voelen jongeren zich vaak niet gehoord of begrepen. Ze horen bijvoorbeeld dat hun schulden te laag zijn voor hulp. Daarna worden ze gebeld door vroegsignalering van de gemeente, met de vraag of ze niet worstelen met schulden.' De oplossing? 'Zorg als ambtenaar dat je de leefwereld van jongeren kent. Is het niet uit eigen ervaring, dan ten minste via kennis van ervaringsdeskundigen.'

Boodschap aan schuldeisers en politiek

ONSbank zoekt regelmatig schuldeisers én beleidsmakers op om verandering van dit schuldsysteem te agenderen. Hun boodschap: stop met straffen, begin met luisteren. 'Als jongeren zich aanmelden bij ONSbank of een ander loket, beloon dan hun initiatief. Maak afspraken met schuldeisers om soepel mee te werken. Gun jongeren een tweede, en soms derde of vierde kans', zegt Willem. 'Het is voor iedereen beter: jongeren krijgen perspectief, en de samenleving bespaart uiteindelijk geld op zorg, uitkeringen en handhaving.'

In september ging Willem naar debatcentrum De Balie, samen met ervaringsdeskundigen Layla Badoella, Tiffany Stuart en Laura

Een avond die in het teken stond van de geleerde lessen uit de pilot. Op het podium bespraken ze de resultaten met staatssecretaris Jurgen Nobel (SZW), vertegenwoordigers van de gemeente Den Haag en grote schuldeisers. 'We toonden aan hoe jongeren nu extra in de problemen komen door dit systeem. En we deelden inzichten om de aanpak voor vastlopende jongeren te verbeteren.' Dat zijn precies de redenen waarom Kansfonds investeert in deze pilot. De schuldenpiraal kan en moet omhoog in plaats van omlaag – en deze samenwerking bewijst dat het kan. Tien jongeren maakten tijdens deze pilot een enorme sprong voorwaarts en kunnen weer aan hun toekomst bouwen. We zouden toch in staat moeten zijn de systemen zo te ontwerpen dat de computer 'nee' zegt wanneer een leven tot stilstand dreigt te komen.

Foto: Jan Boeve/De Balie

Laten we mild en helpend zijn als zij in de knoei komen

Een leven na de nul

Samen met ONSbank kocht Kansfonds de schulden af van tien jongeren. Wat doet het met je als je de ene dag nog gebukt gaat onder flinke geldzorgen en de volgende dag een schone lei hebt? Tiffany, Laura en Layla vertellen.

‘Het liefst gebruik ik geen toeslagen meer, ik ben toch bang weer in de problemen te komen’

Tot haar 21ste liep alles goed. **Tiffany Stuart** (28) had een diploma op zak, een fijne baan en de droom om naar het conservatorium te gaan. Tot een ingrijpende gebeurtenis alles op z'n kop zette. Tiffany werd verkracht en bleek kort daarna zwanger. In 2019 werd ze moeder. ‘Ik voelde direct liefde voor mijn zoon. Maar ook uitputting en eenzaamheid. Werken lukte niet meer. Ik kwam in de bijstand en raakte in een post-natale depressie. En daaroverheen de coronapandemie.’

Samen met een coach werkte Tiffany hard aan zichzelf om er weer bovenop te komen. Toen ze weer wat grip kreeg, bleek dat ze te veel toeslagen had ontvangen. ‘Mijn schuld was zo'n 5.000 euro, mijn studieschuld niet meegerekend. Ik moest bijna 300 euro per maand aflossen, maar dat is niet te doen in de bijstand. Van de gemeente moest ik

gewoon blijven betalen. En toen ik aangaf dat ik geen eten kon kopen, beloofden de ambtenaren ons aan te melden voor de Voedselbank. Dat telefoontje is nooit gekomen.’

In 2023 klopte Tiffany aan bij Stichting ONSbank. Met hulp kreeg ze weer overzicht en begon ze met afbetalen. Tot afgelopen januari, toen ze door de onderzoekspilot in één keer van haar restschulden af was. ‘Mijn zelfstandigheidsgevoel is sindsdien gegroeid, maar de angst blijft. Pas als ik volgend jaar zeker weet dat ik geen toeslagen terug hoef te betalen, krijg ik echt rust. Het liefst maak ik er helemaal geen gebruik meer van, ik ben toch bang daarmee in de problemen te raken. Maar ik heb het nodig, zoals voor de opvang van mijn zoontje.’

Sinds ze schuldenvrij is, heeft Tiffany weer ruimte om vooruit te kijken. ‘Ik bouw aan mijn eigen bedrijf, geef natuureducatie en help anderen met mijn ervaringsverhaal. En voor mijn zoontje zal het ook alleen maar beter worden. We vierden zijn verjaardag laatst voor het eerst buitenshuis, in een indoorspeeltuin met klasgenootjes. Het kostte me driehonderd euro maar hij was zó blij. Dat is vrijheid, dat ik dat nu voor hem kan doen.’

‘Het geeft energie dat ik met mijn verhaal het verschil kan maken voor anderen’

In debatcentrum De Balie vertelt **Laura** (23) haar verhaal. Aan een zaal vol beleidsmakers en bestuurders, met de staatssecretaris op de eerste rij. Ze spreekt niet over cijfers of wetten, maar over wat schulden met een mens doen. ‘Het geeft me energie dat ik met mijn verhaal het verschil kan maken’, zegt ze. ‘Maar ik blijf me ook verbazen over hoe het systeem jongeren nog steeds in de steek laat.’

Zes jaar eerder had niemand haar uitgenodigd om iets te vertellen. Toen vocht ze alleen. Op haar zeventiende vertrok ze van huis, na een aantal zware jaren. Ze had geen vast adres, geen geld en geen vangnet. Toen ze uiteindelijk een woning vond, leek het een begin van een nieuw leven.

Tot de borg van 2.500 euro haar direct in de schulden bracht. ‘Ik dacht: dat los ik wel op. Maar vanaf daar ging het bergafwaarts.’

De rekeningen bleven komen. Zorgpremies, achterstallige huur, aankopen bij ‘koop-nu-betaal-later’-diensten. ‘Mijn generatie is opgegroeid met Klarna en Riverty. Het lijkt onschuldig: klik, bestel, klaar. Maar het is slinks. Niemand vraagt of je het wel kan betalen. Er is geen enkele kredietcheck. Op de dag dat je achttien wordt, kun je ineens lenen – zonder dat iemand kijkt of je dat aankunt.’

Daarbovenop werd Laura slachtoffer van een geweldsincident in haar eigen huis. Haar opleiding stortte in, van haar energie was niets meer over. ‘Ik was murw geslagen. En ondertussen bleef die stapel brieven maar groeien.’ Ze vroeg om hulp bij de gemeente. ‘Ik kreeg geen gehoor: geen mailtje, geen telefoontje. Niks. Als er toen iemand had gevraagd wat ik nodig had, had het heel anders kunnen lopen.’

Via ONSbank vond ze langzaam weer grip. Net te laat om haar huisuitzetting te voorkomen, maar wél op tijd om haar leven om te gooien. Ze werkte hard, vond opnieuw een woning en werd geselecteerd voor de schuldenvrij-pilot. ‘Die 2,5 maand dat ik schuldenvrij was, voelde ik me prima. Maar ook leeg. Ik was heel erg zoekende: hoe maak ik een realistisch budget? Sparen lukte me niet.’

Als er veel speelt in je leven, blijft het moeilijk om alles op orde te houden. ‘Ik heb weer beginnende schulden. Mijn werk gaat goed, maar ik ben snel moe. De nachtmerries, over alles wat er is gebeurd, kapen mijn slaap. De wachtlijsten voor psychologische hulp zijn eindeloos. Als ik een rekening krijg, vult mijn lichaam zich nog steeds met paniek. Bang om weer in de molen terecht te komen. Dan betaal ik bijvoorbeeld mijn gemeentebelasting in één keer – en dan kom ik weer in de knoop.’

‘We leren jongeren van alles op school’, zegt Laura. ‘Maar niet hoe ze financieel moeten overleven. Niet elk kind zit in een thuissituatie waarin hun dat wordt uitgelegd. Geef jongeren handvatten, laat ze snappen wat rente is, wat een betalingsregeling betekent. Bescherm ze tegen bedrijven als Klarna. En laat gemeenten luisteren, écht luisteren, voordat het misgaat. Als je op je achttiende al met 1-0 achterstaat, met een valse start begint, is het verdomd moeilijk om nog een hele inhaalrace te doen.’

'Eindelijk leef ik zonder constante stress'

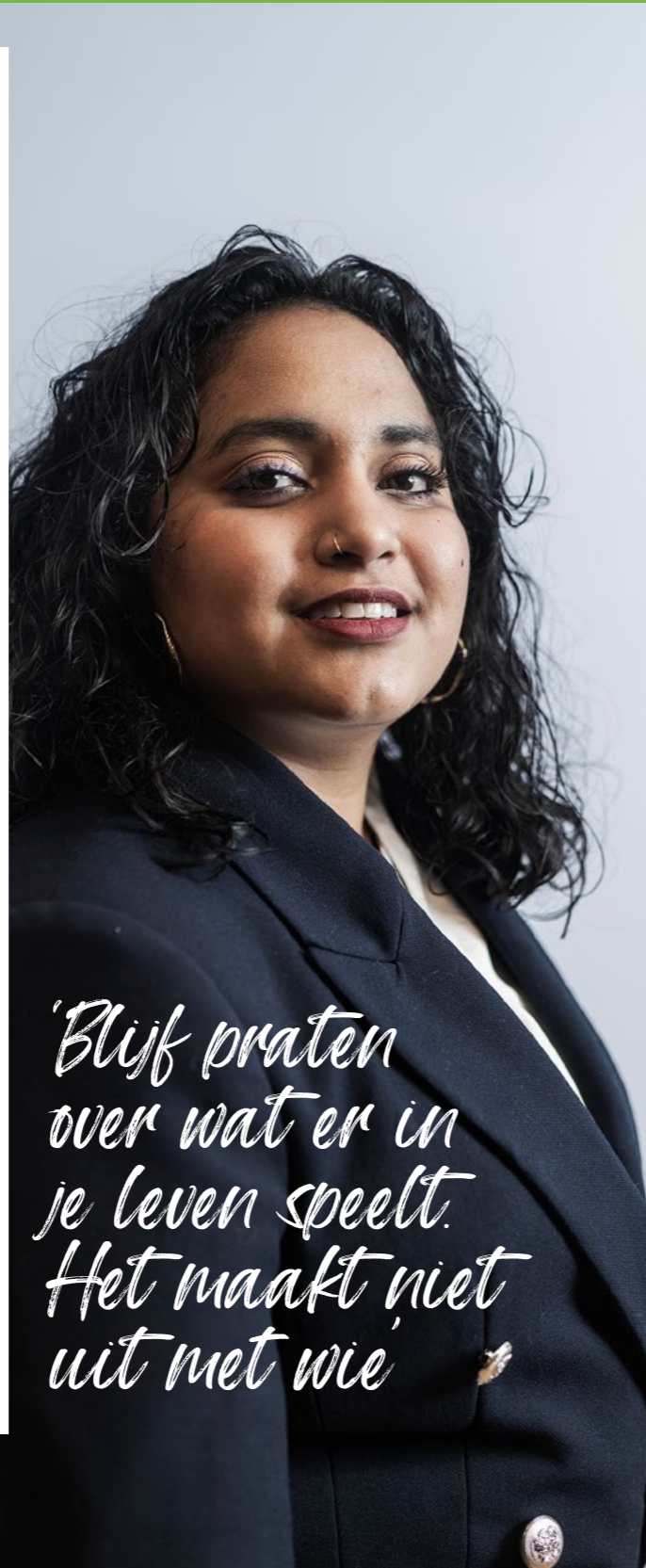
Op haar achttiende verliet **Layla Badoella** (25) het ouderlijk huis. Ze trok in bij haar ex, die nog bij zijn ouders woonde. 'Na een conflict met hen stonden we op straat. Tegelijk verloor ik mijn baan bij Kruidvat én moest ik een studiejaar overdoen. Ik dacht: nu laat de hele wereld me in de steek.'

Layla sliep op banken bij vrienden en kennissen. Geen eigen plek hebben gaf haar veel stress. Boodschappen deed ze uit nood van de zorgtoeslag. 'Tevergeefs vroeg ik overal om hulp en werk. De gemeente wilde pas iets doen als mijn schuld 1.200 euro was.' Maar Layla's schuld was toen rond de 800 euro. 'Ik raakte het overzicht steeds meer kwijt, doordat schuldeisers m'n schulden doorverkochten aan andere schuldeisers. Uiteindelijk liep mijn schuld op tot bijna 8.000 euro.' Even kreeg ze meer grip: ze regelde een fulltime horecabaan en sloot betalingsregelingen af. Tot corona kwam. Haar inkomen viel weg en alles begon opnieuw.

Toen hoorde ze over ONSbank. 'Wéér zo'n organisatie die me als een nummer ziet, dacht ik. Maar het eerste wat ze vroegen was: "Hoe gaat het met j'ou?" Dat had ik lang niet gehoord. Met ONSbank kreeg ik mijn leven weer op de rit.' Sinds twee jaar voelt Layla zich veilig en woont ze samen met haar vriend. Toen ze dit jaar hoorde dat ze mee mocht doen aan de pilot, had ze tranen in haar ogen. 'De constante stress viel eindelijk weg.'

Zonder schulden ontstond er ruimte om mentaal stappen te zetten. 'Ik ben aan de slag gegaan met mijn PTSS, ontstaan uit jeugdtrauma's. Ik ben opgelucht dat ik eraan begin, al is het spannend om dit hoofdstuk weer opnieuw te moeten openen. Maar ik weet dat het nodig is voor mijn toekomst.' Layla is inmiddels een uitgesproken ervaringsdeskundige bij ONSbank. 'Mijn boodschap aan jongeren? 'Blijf praten over wat er in je leven speelt. Het maakt niet uit met wie. Er zijn altijd mensen die je begrijpen.' <

'Blijf praten over wat er in je leven speelt. Het maakt niet uit met wie'

Stichting Gast biedt al 25 jaar thuis én toekomst

Wie in Nederland 'te gast is' zonder geldige verblijfspapieren, zit vaak in een uitzichtloze situatie. Deze mensen hebben geen huis, geen geld, geen kansen en niets om naartoe te leven. **Stichting Gast** biedt in Nijmegen hulp en perspectief. Via basisvoorzieningen, begeleiding en een groot netwerk dat deuren opent naar studie of vrijwilligerswerk. En dat al een kwart eeuw.

Het jubileum van stichting Gast valt in een politiek roerige tijd: in Den Haag worden strenge asielwetten uitgewerkt, met beperkingen voor gezinshereniging, minder permanente verblijfsvergunningen en het strafbaar stellen van verblijf zonder papieren. De wetsvoorstellen zijn een voortzetting van een systeem dat al jaren vastloopt, meent **Charlotte van Tuyll, coördinator** bij Stichting Gast. 'Wij ruimen hier dagelijks de puinhopen op van beleid dat mensen ziek maakt met eindeloze asielprocedures en jarenlange onzekerheid of je kunt blijven. Ondertussen kunnen ze alleen maar wachten. Het is schrijnend wat dat met mensen doet.'

Charlotte ziet in Nijmegen gelukkig ook een andere mentaliteit. 'Veel mensen spreken zich uit tegen de harde landelijke toon. Inwoners komen op straat naar ons toe, of stappen ons kantoor binnen en bieden hulp aan. Laatst sprak ik met een inwoner uit een naburig dorp, waar geprotesteerd werd tegen de komst van een asielzoekerscentrum. Ze vroeg me: wat kan ik doen om asielzoekers te laten merken dat ze wél welkom zijn?'

25 jaar reuring

De houding van Nederland richting mensen zonder papieren was de afgelopen jaren wisselend. Terugkijkend op 25 jaar Gast ziet Charlotte vooral brede steun uit de stad. De stichting ontstond in 2000, kort nadat twee asielzoekerscentra in Groesbeek werden gesloten. Vijftien mensen zonder papieren stonden toen op straat. Meteen sprongen mensen op om te helpen. Inwoners en kerken regelden samen noodopvang en de gemeente bood een oude kazerne als kantoor aan.' In de jaren daarna kwam er hulp uit alle hoeken: kerken, kloosters, studenten, culturele organisaties, winkels en de kraakbeweging doneerden geld, regelden spullen en opvangplekken. 'Gasten deden zelf actief mee met acties en evenementen, waardoor iedereen zich verbonden voelde.' Rond het generaal pardon van 2007 kreeg een groot

deel van de gasten een verblijfsvergunning. 'In die tijd kreeg Gast ook veel steun: zo gaf de provincie Gelderland een flinke subsidie, waardoor we mensen een dak boven hun hoofd en leefgeld konden bieden. Daarna zakte de hulpvraag wat in, tot er weer een grotere groep ongedocumenteerde mensen onze hulp nodig had. Vanaf die tijd nam de landelijke druk op afgewezen vluchtelingen om te vertrekken alleen maar toe. Maar omdat mensen zonder papieren niet zelf het land konden verlaten, klopten ze bij ons aan voor noodopvang. Het kinderpardon in 2013 gaf nog wat nieuwe hoop, tot dat in 2019 werd afgeschaft. Sinds die tijd is het politieke klimaat steeds harder geworden.'

De maatschappij mag dan veranderen, het doel van Gast is al 25 jaar hetzelfde: mensen in een uitzichtloze situatie een thuis en een toekomst bieden, aldus Charlotte. 'Want iedereen verdient een kans op een goed leven.' En ondanks alle tegenwind is Gast goed ingebed in de lokale samenleving. 'Naast hulp en subsidies van particulieren en fondsen, hebben we een stevig netwerk opgebouwd met partijen die ons steunen. Van sportcentra waar mensen kosteloos kunnen sporten, tot onderwijsinstellingen die mensen zonder verblijfspapieren een opleiding laten volgen.'

Overleven in Nederland

Die steun is broodnodig. 'Mensen zonder papieren belanden al snel in een overlevingsmodus', vertelt Charlotte. 'Velen zijn getraumatiseerd door geweld, armoede en oorlog. Terug naar het land van herkomst is meestal geen optie. Maar hier zijn hun mogelijkheden beperkt. Want meedoen mag niet, de regering keert zich van hen af.' Door al die factoren liggen mentale problemen en verslaving op de loer. Dat is niet zo gek, vindt Charlotte. 'Wij willen deze mensen weer wat meewind geven, en zorgen eerst voor de basis: een dak boven het hoofd, geld voor boodschappen en medische zorg.'

Van stress naar helder toekomstbeeld

Pas als die basis op orde is, komt er ruimte om over de toekomst te denken. 'Cruciaal, want een helder toekomstbeeld geeft mensen hoop. Samen onderzoeken we daarom verschillende scenario's en stippelen we concrete plannen uit. Via ons netwerk regelen we een zinvolle dagbesteding of zorgen we dat mensen een opleiding kunnen volgen. En wie

een nieuwe asielprocedure op wil starten, ondersteunen we bij juridische en praktische zaken.' En niet voor niets: de helft van de deelnemers van Gast kreeg de afgelopen tien jaar via nieuwe procedures een verblijfsvergunning.

Toekomst in de steigers

Ook Ahmed klopte aan bij Gast. In 2015 vluchtte hij uit Irak naar Nederland. 'Toen mijn asielaanvraag werd afgewezen, had ik geen idee waar ik heen moest. Terug naar Irak kon niet, maar hier had ik niets meer.' Niets, behalve wat vrijwilligerswerk als tolk. Dat bleek zijn redding, want zo kwam hij in contact met Gast. 'Ze regelden onderdak en medische hulp. Daardoor had ik veel minder stress. Ik kreeg ook begeleiding. Hoe wil je verder, vroegen ze. Ik wilde een mbo-opleiding bouwen en onderhoud volgen en dankzij het netwerk van Gast lukte dat. Ik ben trots dat ik die heb afgerond. Binnenkort krijg ik ook juridische hulp bij een nieuwe asielprocedure.'

Een kloppend plaatje

Ahmed zet zich ondertussen ook in voor de toekomst van zijn lotgenoten. Via Shared Visions – een project van het actienetwerk van Kansfonds – maakt hij mensen zonder papieren zichtbaar. Samen met fotografen, ontwerpers en andere mensen zonder papieren werkt hij aan een communicatietoolkit en beeldmateriaal voor ngo's om een menselijk en realistisch beeld te geven van deze groep. Zo werkte Ahmed mee aan een serie video's voor sociale media. 'Veel mensen denken dat wij op straat slapen en problemen maken. Wij laten zien dat dat beeld niet klopt. We zijn gewoon mensen die een nieuwe toekomst zoeken en een steuntje in de rug nodig hebben.'

Ook Gast werkt hard aan beeldvorming. De stichting grijpt het jubileum aan voor nog meer zichtbaarheid met de lancering van de campagne Gastvrij Nijmegen in 2026. 'Met een rondreizende tentoonstelling van portretten, een jubileumexpositie en banners in de stad halen we mensen zonder papieren uit de schaduw en laten we zien dat er plek voor ze is. Daarnaast hopen we op extra donateurs, vrijwilligers, en bedrijven die bijvoorbeeld stageplekken kunnen bieden. We zijn volledig afhankelijk van fondsen, particuliere steun en giften, dus zo bouwen we aan een nog sterker netwerk.'

'Wat kan ik doen om asielzoekers te laten merken dat ze wél welkom zijn?'

‘De stad moet van iedereen zijn’

Ronald Wiggers,
directeur van
Stadsgoed:

‘Je moet laten zien dat het anders kan. Dat is misschien minder lucratief, maar wel betekenisvol’

Voor **Ronald Wiggers**, directeur van Stadsgoed, is vastgoed veel meer dan stenen. Al vijftieng jaar koopt en restaureert hij panden in de Amsterdamse binnenstad, altijd met een groter doel voor ogen. ‘Vastgoed is voor mij een instrument om een leefbare stad mogelijk te maken.’

Souvenirwinkels vol prullaria, coffeeshops achter vervallen gevels, dag en nacht geopende raambordelen – eind jaren negentig bepaalden ze het straatbeeld van de Amsterdamse binnenstad. Veel van die panden waren in handen van criminelen en dienden om geld wit te wassen. De gemeente besloot in te grijpen en schakelde vastgoedbedrijf Stadsgoed in om de gebouwen weer toekomst te geven. ‘Dat doen we nog steeds: panden opknappen en er weer plekken van maken waar de buurt iets aan heeft.’

In een huizenmarkt die vaak draait om torenhoge huren en snelle winst, zwemt Stadsgoed juist tegen de stroom in. ‘We gaan voor gematigde huurprijzen en een mix van bewoners: van agenten en leraren tot kunstenaars, starters en kleine winkeliers’, zegt Ronald. ‘Het levert financieel minder op, maar je krijgt er een stad voor terug die in balans blijft.’

Een huiskamer op de wallen

Stadsgoed kijkt altijd naar wat een buurt nodig heeft. Gebiedsgericht werken, noemt Ronald dat. Zo ook aan de Oudezijds Voorburgwal, midden op de Wallen. Pal naast het Leger des Heils bouwen Stadsgoed en Kansfonds samen aan een nieuw project: zeven woningen voor voormalig dakloze mensen. Ronald legt uit: ‘Iedereen krijgt een eigen kamer, maar er is

ook een plek om samen te koken of tv te kijken. De begeleiding wordt volledig verzorgd door Stichting Het Koffiehuis. Zij kennen de doelgroep door en door en helpen dakloze mensen om de regie over hun leven terug te nemen. Zij dragen ook de bewoners aan. Een groep die elkaar al kent en overdag samenwerkt vergroot de kans dat het samenleven slaagt. Het gaat om mensen die vaak jarenlang op straat hebben geleefd, soms zonder paspoort, BSN of bankrekening. Zonder die basis kun je bij de gemeente nergens terecht. Juist daarom vonden wij dat we in actie moesten komen. Ieder mens heeft namelijk recht op een plek om thuis te komen.’

Hoeveel verschil een dak boven je hoofd kan maken, zag Ronald bij een man die al twintig jaar in het Vondelpark sliep, zomer en winter. ‘Hij had alleen een slaapzak en een vuilniszak en bewaarde die onder een struik. Iedere dag leefde hij met de angst dat ze zouden worden weggehaald. Toen hij eindelijk

‘Met maatschappelijk vastgoed kunnen we iets terugdoen’

een kamer kreeg, ging het snel beter. Nu werkt hij drie dagen per week bij een aannemer en kookt hij wekelijks voor dakloze mensen.’

Van advocatuur naar zingeving

Voor Ronald bevestigen dit soort verhalen steeds weer waarom hij dit werk doet. ‘Tijdens mijn studententijd liep ik elke dag langs de Wallen’, vertelt hij. ‘Op een winterdag zag ik een meisje in haar ondergoed in de sneeuw staan, omringd door mannen. Pooiers vermoed ik. Ze zag er zo bang en breekbaar uit. Voor mij werd dat het gezicht van wat er in de binnenstad misging: panden in handen van criminelen die mensen uitbuiten. Dat heftige beeld van het meisje ben ik nooit meer kwijtgeraakt.’ Jarenlang werkte Ronald als jurist en in de make-laardij, maar het gevoel dat hij iets wilde doen aan dat onrecht bleef. ‘Met maatschappelijk vastgoed kan ik eindelijk iets terugdoen: panden inzetten om mensen te beschermen. Daarin heb ik gevonden wat ik eerder miste: betekenis. Dat gun ik iedereen.’

Een dorpsgevoel in de grote stad

In de vijftiende eeuw dat Stadsgoed actief is, zag hij de binnenstad veranderen. Waar op sommige plekken dubieuze eigenaren de dienst uitmaakten, wonen nu weer gezinnen en studenten. Ook kleine ondernemers hebben er hun plek weer gevonden. Dat maakt hem trots. Wel ziet hij ook nieuwe uitdagingen. ‘De druk op de huizenmarkt is enorm. Als we niet oppassen, wordt de stad alsnog onbetaalbaar en alleen voor de rijken. Dan verlies je de balans, en juist die balans is zo belangrijk voor de leefbaarheid. Daarom blijven we inzetten op gematigde huren en een mix van bewoners.’

Voor Ronald betekent goed samenleven zelf het goede voorbeeld geven: eerlijke huurprijzen, bewoners serieus nemen, zorgen dat mensen vooruit kunnen. ‘Ik kan moeilijk zeggen dat de stad van iedereen moet zijn, als wij ondertussen alleen maar aan winst zouden denken. Je moet laten zien dat het ook anders kan. Dat is misschien minder lucratief, maar wel betekenisvol. Wat er dan plaatsvindt, is het allermooist: bewoners voelen zich gezien, krijgen kansen en zetten zich daarna zelf in voor de buurt. Als dat gebeurt, weet ik dat we goed bezig zijn. Daar doe ik het voor.’ <

‘Delen vermenigvuldigt de vreugde’

Marie* is kunstenaar, moeder en oma. Ze leeft zelfstandig en geniet van haar atelier, waar ze kleurrijke kunstwerken maakt, en met cursisten werkt. Maar wat ze misschien nog wel belangrijker vindt: ze kan delen. En dat doet ze, met volle overtuiging. Via haar fonds op naam bij Kansfonds helpt ze mensen die het hard nodig hebben.

Als je genoeg hebt, kun je delen’, zegt Marie nuchter. ‘Zo ben ik opgevoed en heb ik altijd geleefd. Geven is voor mij geen opoffering, maar vanzelfsprekend. Het vermenigvuldigt juist de vreugde.’ Marie kan het zich veroorloven. Samen met haar ex-man bouwde ze een bloeiend bedrijf op. Het leverde haar de financiële ruimte om iets terug te doen.

Keuze voor Kansfonds

Marie doneert al lange tijd aan verschillende doelen. Vijf jaar geleden besloot ze tot de oprichting van een fonds op naam bij Kansfonds. ‘Ik las in de Mede hoeveel mensen hier moeite hebben om rond te komen. Kansfonds heeft een duidelijke visie op hoe je armoede bestrijdt.’ Juist die expertise is voor haar belangrijk. ‘Ze kennen de weg en hebben ervaring met projecten die echt verschil maken. Van opvang voor ongedocumenteerden – een vreselijk woord, het zijn gewoon mensen – tot creatieve trajecten in gevangenissen: het gaat altijd om mensen perspectief geven. Dat vind ik prachtig.’

Een eigen fonds op naam

‘De mogelijkheid van een fonds op naam sprak me meteen aan. Het is persoonlijk, en ook heel concreet. Ik hoef niet tot in detail te bepalen waar mijn geld naartoe gaat, maar ik geef wel de richting aan. Kansfonds regelt de rest.’ Marie neemt daarin haar eigen beslissingen, maar betreft ook haar kinderen. ‘Ik wil dat ze weten wat ik doe. Uiteindelijk gaat het ook om hun toekomst, en om hoe wij als familie in het leven staan. Geven is geen last, maar een voorrecht, dat wil ik aan ze meegeven. Het geeft je rust én vreugde.’ <

JOUW EIGEN FONDS OP NAAM?

Met een fonds op naam heb je je eigen fonds, zonder dat je een aparte stichting hoeft op te richten. Je steunt precies dát waar je hart naar uitgaat, maar hebt geen omkijken naar de administratie of het beheer. Bij Kansfonds kun je een fonds op naam onderbrengen vanaf 50.000 euro. Een andere voorwaarde is dat je doelstelling past binnen onze focus: Iedereen een thuis.

Wil je de mogelijkheden verkennen voor een eigen fonds op naam? Neem dan gerust contact op met onze adviseur **Bart Hellendoorn** voor al je vragen. Hij denkt graag met je mee.

Bel **035 206 60 35** of mail naar b.hellendoorn@kansfonds.nl

** Op verzoek van de geïnterviewde is de naam Marie gefingeerd.*

Van lege loods naar warm thuis

Jongeren die op straat hangen, drugs gebruiken of stoppen met school. **Rick Kastermans** en **Antonio Sousa** zagen het steeds vaker in Zutphen. Tijd voor actie, vonden ze. En dus toverden ze een lege loods om tot een warm thuis waar iedereen welkom is.

'Wij staan los van het systeem waar jongeren mee worstelen'

Tijdens corona ging het met veel jongeren in Zutphen snel achteruit', blikt Rick terug. 'Ze liepen met hun ziel onder de arm op straat en veroorzaakten steeds vaker overlast. Ik volgde kickbokslessen bij Antonio en besprak dit met hem. Als personal trainer werkt hij veel met jongeren, en hij zag hetzelfde: ze stopten met sporten, hadden vaker problemen, maar misten een vangnet.' Toen Rick en Antonio deze trend eenmaal doorhadden, konden ze niet meer wegkijken. 'Ik wilde iets dóén', zegt Rick. 'Met mijn achtergrond als financieel adviseur kan ik jongeren bijvoorbeeld helpen met geldvragen, budgetteren of toeslagen aanvragen.' Ook Antonio hoefde niet lang na te denken: 'Door mijn jeugd weet ik hoe het is om geen thuis te hebben. Ik had veel problemen, maar kickboksen gaf me weer grip op mijn leven. Nu wil ik teruggeven wat ik zelf heb gemist. Een plek waar je altijd welkom bent en terecht kan met vragen.'

Op eigen kracht

De mannen deelden in eerste instantie hun zorgen met de gemeente, maar dat liep op niets uit. 'Daarom begonnen we op eigen kracht', vertelt Antonio. 'We hadden contact met een jongerenwerker. Al pratende ontstond het idee voor **Stichting KFE**: een plek waar jongeren welkom zijn voor hulp, een luisterend oor of om stoom af te blazen.' De thuisbasis werd een lege loods op het industrieterrein, die ze met buurtbewoners, lokale ondernemers en financiële bijdragen van onder andere Kansfonds omtoverden tot een fijne ontmoetingsplek. 'Er was vanaf dag één veel betrokkenheid uit de omgeving. Dat gaf wel aan dat er behoefte was aan een plek als deze', aldus Rick.

Altijd wat te doen

Jongeren weten 'hun loods' goed te vinden. Ze vragen Rick om hulp bij papierwerk, volgen gratis kickbokslessen bij Antonio of komen langs voor de gezelligheid. Ook zijn er wekelijks jamsessies in samenwerking met het popcollege, bijeenkomsten onder begeleiding van iemand uit de herstelkliniek en kookavonden met buurtbewoners. Een klein jaar na de start zien Rick en Antonio dan ook al duidelijk effect van hun inzet. 'Jongeren zien ons als een van hen. Dat is onze kracht. Wij staan los van het systeem waar ze vaak mee worstelen. Je hoeft hier niet eerst een afspraak te maken of je ID-kaart te laten zien. Wij luisteren altijd en oordelen nooit.'

Liever in gesprek

Een voorbeeld waar ze trots op zijn? 'Een jongen was gestopt met school. De leerplichtambtenaar dreigde met boetes, maar wat bleek: hij had een baantje gezocht om geld te verdienen voor zijn gezin, omdat zijn vader ziek was en niet meer kon werken. Terwijl zijn vader gewoon recht had op een bijstandsuitkering, maar niet wist hoe hij dat moest regelen.'

'Nadat wij hadden geholpen met de aanvraag, kon hij weer naar school. Dit verhaal is mooi, maar laat ook zien waar het systeem faalt. Een boete doet geen recht aan de situatie. Als je het gesprek aangaat, kom je al snel tot een echte oplossing. Voor ons is het een bevestiging dat we belangrijk werk doen, waar we ons in de toekomst alleen nog maar meer voor gaan inzetten. Want iedereen verdient een stabiele basis.' <

—> Achter elk project staan Mogelijkmakers: mensen die niet voor hun eigen gewin kiezen, maar opkomen voor mensen zonder thuis in onze samenleving. Met steun van anderen zetten ze de wereld in beweging.

Clemens maakt al jaren graffiti-kunst en verkoopt die op straat. 'Kunst leert je een beeld te vormen van de wereld en aandacht te hebben voor andersdenkenden. Het voorkomt dat je in een cirkeltje blijft redeneren.'

Gesprekken van *hart tot hart*

Er hangt een serene rust in de Titus Brandsmakapel. En dat terwijl het een komen en gaan is van bezoekers. Ze strijken neer met een broodje van de lunchtafel en leven op van de bekende gezichten die ze zien binnenlopen. De Nijmeegse kapel is de uitvalsbasis van straat-pastoraat **Het Kruispunt**. 'We vormen met alle bezoekers samen een gemeenschap. Als je er een tijdje niet bent, word je gemist.'

Vrijwilligers lopen heen en weer met schalen vol boterhammen, ontbijtkoek en kaas. Een jonge man smeert een flinke stapel boterhammen met pindakaas. Aan een tafeltje vlakbij zit Drago. Hij opent z'n tas en zet een pot sambal op tafel. 'Dat eet ik hier altijd op m'n tosti.' Drago is dakloos en komt al ruim vijf jaar bij Het Kruispunt, voor rust en soms wat te eten. En nu hij er toch is, kan hij mooi zijn telefoon opladen. Een half uur na opening van de inloop zijn alle tafels bezet.

Buiten voor de deur van de kapel, in het zonnetje, zit de 'oude garde' van Het Kruispunt. Zoals Hans. Hij woont vlakbij, in een seniorenwoning, en komt hier al jaren over de vloer. 'Het is fijn dat deze plek er is. Als ik een beetje down ben, kan ik hier met iemand praten. Ik ken alle mensen.' Naast hem zit Clemens. Uit zijn tas op de grond steken een paar beschilderde canvasen. Clemens is kunstenaar en heeft vanochtend weer werk op straat verkocht. Hij woont tegenwoordig beschermd, maar in

zijn hart voelt hij zich nog altijd meer thuis op straat. 'Daar kan ik helemaal mezelf zijn. Net als hier.'

Waardevolle gesprekken

De kapel is een warme oplaadplek voor mensen zonder thuis in Nijmegen. Stichting Het Kruispunt kocht het monumentale pand in 2002 van de gemeente voor een symbolisch bedrag. Nu worden hier wekelijks drie inloopmiddagen met maaltijd georganiseerd, en is er twee keer per maand een gebedsviering. 'We benaderen bezoekers hier niet vanuit een zorgverlenersbril, maar voeren gesprekken van hart tot hart', vertelt Inge Smit. Als straatpastor bij Het Kruispunt biedt ze geestelijke ondersteuning aan dak- en thuisloze mensen. Niet alleen in de kapel, maar ook in hun eigen leefwereld, op straat, in opvangcentra, hun tijdelijke woonplek of de gevangenis.

'Door mensen te zien en naar ze te luisteren, ontstaat er een vertrouwensrelatie. En voelen ze ruimte om dingen met je te delen. Er is veel behoefte aan een goed gesprek. Je kunt je misschien voorstellen dat wanneer je geen thuis hebt, je elke dag bezig bent met overleven. Je vergeet

na verloop van tijd wie je nog meer bent. Waar geniet je van? Hoe ben je opgegroeid en wat zijn jouw waarden? Door daarover te praten, kunnen bezoekers zich weer mens voelen. Iets waar iedereen recht op heeft.'

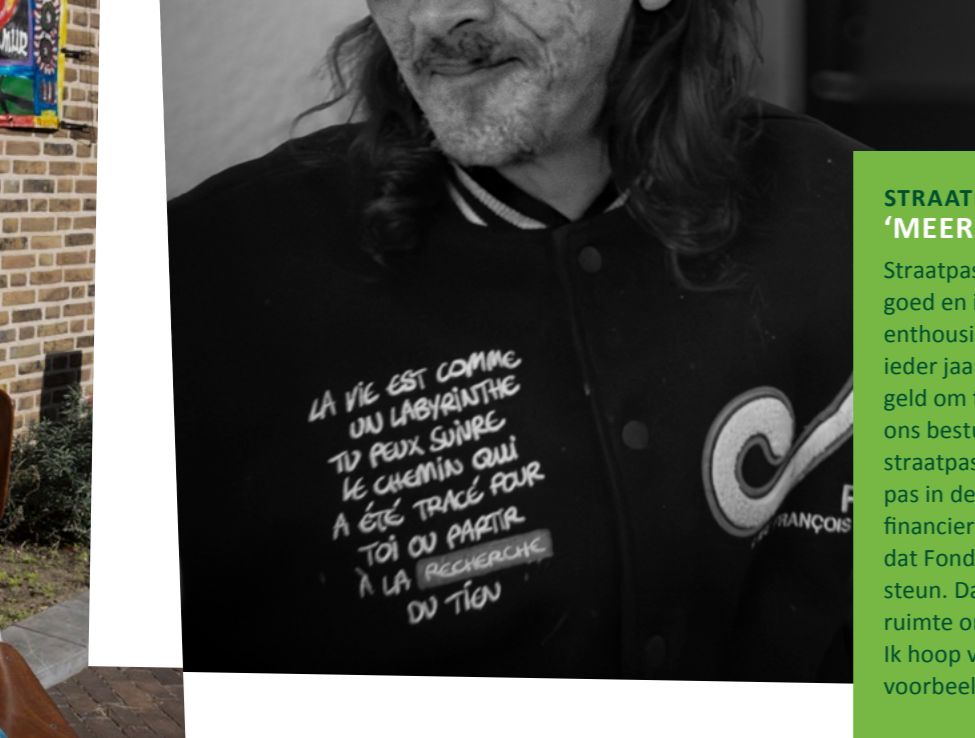
Je gewenst voelen

Vrijwilliger Maike beaamt die bijzondere rol van Het Kruispunt. 'Het mooie is dat mensen hier even niet als dak- of thuisloze worden bestempeld. We voeren gelijkwaardige gesprekken, en daarin zit niet zoiets als geven of nemen. Sommigen zeggen na afloop toch in alle oprechtheid 'dankjewel' tegen me. Ik merk daaraan dat ze zich uitgekotst voelen door de maatschappij. Dan zeg ik terug: 'Jij ook bedankt voor de ontmoeting.'

Voor dak- en thuisloze mensen is het fijn om je ergens gewenst te voelen, legt Inge uit. 'Wij vormen met alle bezoekers samen een gemeenschap. We kijken naar elkaar om en steunen elkaar. Vergelijk het een beetje met een familie: als je er een tijdje niet bent, word je gemist. Dat draagt bij aan een gevoel van zingeving voor onze bezoekers, en gaat eenzaamheid en isolatie tegen.'

Steeds meer mensen zonder huis

Inloophuizen en straatpastoraten signaleren vaak als eerste de gevolgen van politieke ontwikkelingen, beleidsveranderingen of economische trends. Zo merkt Inge dat de samenstelling van de bezoekers flink verandert. 'Vroeger hadden we veel bezoekers zoals Hans en Clemens, die voor de gezelligheid komen. Maar de laatste jaren kloppen hier steeds meer dakloze mensen aan. Een schrijnend gevolg van het grote tekort aan woningen, waardoor mensen in de maatschappelijke opvang 'vastzitten' en niet kunnen doorstromen naar een betaalbaar huis. Met als resultaat een dichtgeslibde opvang in Nederland.'

STRAATPASTOR INGE: 'MEERJARIGE STEUN HÉLPT'

Straatpastoraat Het Kruispunt loopt goed en is gezegend met een grote groep enthousiaste vrijwilligers. Toch is het ieder jaar weer spannend: is er voldoende geld om te blijven bestaan? 'Dat levert ons bestuur flinke kopzorgen op', vertelt straatpastor Inge Smit. 'Vaak horen we pas in de loop van het jaar of we weer financiering krijgen. Daarom zijn we zo blij dat Fonds Franciscus werkt met meerjarige steun. Dat geeft rust én meer tijd en ruimte om te doen waarvoor we bestaan. Ik hoop van harte dat meer financiers dit voorbeeld volgen.'

'Soms komen arbeidsmigranten hier binnen met een koffer. "Volgende week heb ik weer werk, hoor!", zeggen ze dan. En soms is dat ook zo. Maar bij de meesten denk ik: had je toch maar een woning om tot rust te komen en je volgende stap naar werk te zetten. Dat die plekken er niet zijn, vind ik heel lastig. We doen hier dus wat we kunnen om ze toch weer op weg te helpen.'

Verbondenheid vieren

Met de komst van meer dakloze mensen, is het een uitdaging om de gemeenschap sterk te houden. 'De groep wordt steeds groter. Gelukkig hebben we een fijne harde kern die ons hierbij helpt. En vaste activiteiten zorgen ook voor verbinding, zoals de vieringen op zondag. Ik deel daar vaak een verhaal waar we met z'n allen over doorpraten. Na afloop lunchen we gezellig samen aan een lange tafel. Voor veel bezoekers is het niet vanzelfsprekend om met een gemeenschap of familie aan tafel te gaan. Juist daarom is het hier vaste prik na de dienst.'

Ook probeert Inge de kansen voor verbinding te pakken die ze ziet. 'Zo stelde Drago laatst voor om roti te koken voor de groep. Ik heb toen meteen met hem een dag afgesproken. Ik denk dat de kracht van Het Kruispunt is: zien dat bezoekers ook veel te geven hebben. Dat maakt de gemeenschap ondanks alle veranderingen zo sterk.'

Collega-fondsen: sluit je ook aan!

Tientallen inloophuizen krijgen sinds 2018 meerjarige en ongeormerde financiering vanuit Fonds Franciscus. Geen versnipperde projectsubsidies meer, maar een gezamenlijke bijdrage die inloophuizen rust en continuïteit biedt. Zo kunnen ze zich richten op dat waarvoor ze bestaan: er zijn voor mensen. Om die ondersteuning de komende drie jaar voort te zetten, bundelen we de krachten: **Fonds Franciscus wordt een nauwere samenwerking van meerdere fondsen en netwerk DAK.**

Inloophuizen zijn vaak de eerste plekken waar maatschappelijke crises zichtbaar worden. Denk aan de toenemende eenzaamheid en armoede in de samenleving, de energiecrisis of het enorme tekort aan betaalbare woningen. Inloophuizen verwelkomen mensen in kwetsbare situaties, onvoorwaardelijk. Want wachten op nieuw overheidsbeleid? Dat duurt vaak veel te lang. De noodzaak van inloophuizen als vangnet in de samenleving is dus groot.

Forse druk op inloophuizen

De laatste jaren doen steeds meer mensen een beroep op inloophuizen, terwijl de draagkracht van inloophuizen niet groter wordt. Veel locaties lopen daardoor tegen hun grenzen aan.

Met Fonds Franciscus werken we al jaren aan de versterking van inloophuizen. Dat doen we met exploitatie-financiering en training en coaching op maat – want iedere locatie heeft zijn eigen uitdagingen.

Oproep aan fondsen: sluit je aan!

Als collectief doen we opnieuw een oproep aan collega-fondsen: sluit je aan! Want met elkaar maken we meer impact. Ons doel? Jaarlijks twee miljoen euro met elkaar ophalen om het werk van inloophuizen te versterken.

Waarom aansluiten als fonds?

Vier betrokkenen vertellen

ADESSIUM FOUNDATION

Job Rijnveld: 'Niet alleen het maatschappelijk veld, maar ook de fondsenwereld is versnipperd. Door samen te werken, maken we steun voor inloophuizen eenvoudiger. Hun werk vraagt een lange adem. Het is goed om als fonds te onderzoeken of je daar beter bij kunt aansluiten. We geloven dat het voor organisaties niet goed is om elk jaar opnieuw in de pen te moeten klimmen voor een aanvraag. Vertrouwen gaat in onze visie om meerjarige betrokkenheid.'

FRED FOUNDATION

Sandra Kloezen: 'Wij doen mee met Fonds Franciscus, omdat inloeporganisaties en straatpastoraten doen waarvoor wij staan: de samenleving een stukje mooier maken. Wij ondersteunen bij voorkeur trust-based, zodat organisaties zelf bepalen hoe ze het geld het beste besteden. Heel mooi dat Kansfonds de kar trekt van deze fondsensamenwerking. Samen met Netwerk DAK kennen zij het werkveld goed en weten ze waar de nood het hoogst is.'

NETWERK DAK

Veerle Rooze: 'Inloophuizen en straatpastoraten zijn 'warme' gemeenschappen die de 'herbergzaamheid' van de samenleving versterken. Plekken die aandacht, rust en stabiliteit brengen in het leven van mensen. De steun van fondsen helpt die stabiliteit van deze plekken te versterken. Veel vrijwilligers in inloophuizen begonnen ooit zelf als bezoeker. Dat zegt veel over het thuisgevoel dat deze plekken bieden.'

KANSFONDS

Gesa de Jong-Heurter: 'Met de samenwerking van fondsen is niet alleen de donatiekracht groter, maar bundelen we ook onze kennis over het werkveld van inloophuizen. We krijgen terug dat fondsen dat leerzaam vinden. Netwerk DAK en Kansfonds hebben al jarenlang veel contact met inloophuizen. Samen ontdekken we welke ondersteuning de praktijk het hardst nodig heeft.'

OPROEP AAN DE POLITIEK

Geef thuis!

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen op 29 oktober deed Kansfonds een oproep aan de landelijke politiek: **Geef thuis!** Door vol in te zetten op het uitbannen van dakloosheid. Door af te reken met armoede. Door te investeren in bestaanszekerheid, én door menswaardig beleid te voeren voor mensen zonder verblijfspapieren.

Onze acties in het kort:

- We schreven alle politieke partijen een brief met input voor hun verkiezingsprogramma: met onze ervaringen van wat werkt én concrete tips voor menswaardiger beleid
- We nodigden (kandidaat-)Kamerleden uit bij onze evenementen en sloten aan bij debatten en activiteiten tijdens de campagne
- We lazen alle verkiezingsprogramma's en riepen kiezers op om te stemmen voor partijen die thuisgeven
- Samen met partnerorganisaties lieten we ook op straat van ons horen, bijvoorbeeld tijdens Wereld Dakloze Mensen Dag op 10 oktober

Ook ná de verkiezingen van 29 oktober 2025 zijn we actief:

- Landelijk behartigen we de belangen van dak- en thuisloze mensen richting (nieuwe) Kamerleden en partijen die meedoen aan de kabinetsformatie.
- Lokaal richten we onze pijlen op de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026.

Verkiezingen zijn een mooi beïnvloedingsmoment voor onze collectieve belangenbehartiging. Dat doen we altijd samen met coalities van belangenbehartigers en mensen met ervaringskennis, zodat ook hun stem wordt gehoord.

RESULTATEN 3E ETHOS-TELLING

Ruim 20.000 dak- en thuisloze mensen in regio Amsterdam en Den Haag

In grote steden is het dakloosheidsprobleem fors groter dan in middelgrote en kleine gemeenten. Dat blijkt uit de derde Nederlandse ETHOS-telling naar dak- en thuisloosheid van Hogeschool Utrecht en Kansfonds. Voor het eerst deden twee G4-steden mee aan de telling: Amsterdam en Den Haag. Daar telden we in totaal ruim 20.000 mensen. In Amsterdam verblijven relatief veel mensen op straat, en in zowel Amsterdam als Den Haag gaat het daarbij naar verhouding vaak om vrouwen. Ook telden we in de G4-steden voor het eerst gezinnen met kinderen op straat.

Enkele cijfers van de 3e ETHOS-telling:

- 57 gemeenten in 9 regio's deden mee.
- In totaal telden we 28.721 dak- en thuisloze mensen; 4.062 daarvan zijn kinderen.
- 645 organisaties telden mee: van buurtteams, welzijnsorganisaties en jeugdhulp tot gemeentes en woningcorporaties.

Nu voor het eerst ook in grote steden is geteld, ontstaat een realistischer en representatiever beeld van de aard en omvang van dak- en thuisloosheid in Nederland. Volgend jaar doen 96 gemeenten mee aan de vierde ETHOS-telling, waaronder de G4-steden Rotterdam en Utrecht. Met in totaal 219 van de 342 Nederlandse gemeenten hopen de onderzoekers straks een betrouwbaar landelijk beeld te kunnen geven.

Meer weten over de telling? Ga naar kansfonds.nl/artikelen/ethos2025

CAMPAGNE

'Check je oordeel' houdt mensen een spiegel voor

In aanloop naar de verkiezingen vroeg Kansfonds aandacht voor een evenwichtige beeldvorming over armoede. Dat deden we met onze campagne 'Check je oordeel'. Want hoe wij met elkaar denken en praten over mensen in armoede sijpelt door tot in stemhokjes en beleidskamers. Wij geloven dat armoede geen individueel falen is, maar een gevolg van politieke keuzes en structuren die ongelijkheid in stand houden. Dat lieten we onder andere zien in een serie openhartige interviews in De Telegraaf en het NRC. Daarin vertelden ervaringsdeskundigen hoe snel een tegenslag kan leiden tot grote problemen, zeker als je niemand hebt om op terug te vallen. Met een bereik van miljoenen lezers hopen we mensen een spiegel voor te houden en ruimte te scheppen voor échte oplossingen.

Doe onze quiz op checkjeoordeel.nl

checkjeoordeel.nl

Jarenlang leefde **Marleen** met een schuldenlast die niet de hare was. Na het overlijden van haar ex – nota bene vlak voor hun scheiding – bleef zij achter met zijn belastingschuld. Het gevolg? Armoede, schaamte en elke dag opnieuw vechten om overeind te blijven met twee jonge kinderen. 'Er waren momenten dat ik dacht: voor mij hoeft het niet meer.'

Haar keerpunt kwam twee jaar geleden. 'Stedelijk Museum Schiedam maakte een tentoonstelling over armoede, en vroeg mij om eraan mee te werken. Met elf vrouwen zat ik daar, eerst stil en terughoudend. Tot een van hen haar verhaal vertelde. Er knapte iets in mij. Wat ze vertelde raakte me enorm. Er zijn zoveel anderen met dezelfde pijn en toch durfde ik het nooit te delen. Ik was het zat. Ik voelde vuur. Vanaf dat moment ben ik gaan praten – en dat is nooit meer opgehouden.'

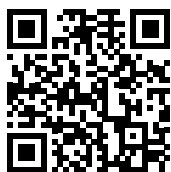
Sindsdien gebruikt Marleen haar ervaringsdeskundigheid om anderen wakker te schudden. Ze werkt nu bij het museum en leidt ministers rond, spreekt beleidsmakers en gemeenteraadsleden toe, schuift aan bij praatprogramma's en zit in het Expertiseteam dat Kansfonds adviseert over armoedebeleid. 'Mijn boodschap is steeds dezelfde: stop met betuttelen en praat mét mensen in armoede, niet over hen.'

Die missie geeft haar kracht. 'Ik wil dat anderen in armoede zien dat we ons niet hoeven te schamen. Wij hebben niets fout gedaan – het systeem schiet tekort. Deel je verhaal! Stap naar voren! Alleen zo kunnen we iets veranderen.'

Zelf voelt ze zich sterker dan ooit. 'Dat ik nu gehoord en gezien word, maakt me trots. Ik ben ook weer van mezelf gaan houden. Mijn droom? Werken bij een ministerie en daar, van binnenuit, verandering brengen. Mijn vuurtje brandt nu harder dan ooit.' ◀

*'Ik ben de
schaamte
compleet
voorbij'*

Help mensen zoals Marleen
Scan de QR-code met je telefoon
of ga naar kansfonds.nl/donenen

